

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แนวปฏิบัติเรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับสถาบันการเงินประเภทสหกรณ์

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับสถาบันการเงิน ประเภท สหกรณ์

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ สามารถรายงานธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างถูกต้องตามที่กฎกระทรวง และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด

บทนำ

สหกรณ์ เป็นสถาบันการเงิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรม ๓ ประเภท^๑ โดยได้แก่ ธุรกรรมที่ใช้เงินสด ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน และ ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งหลักเกณฑ์ในการกำหนดวงเงิน และประเภทธุรกรรม ปรากฏอยู่ในกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒^๒

ทั้งนี้ สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ เป็นแหล่งออมเงินและการลงทุนที่มีระบบการจัดการอย่างง่าย และมีกลุ่มลูกค้า ได้แก่สมาชิกซึ่งอยู่ในพื้นที่จำกัดหรือองค์กร สหกรณ์เป็นสถาบันการเงินเนื่องมาจากมีลักษณะขององค์กรที่เป็นแหล่งรวบรวมและบริหารจัดการเงินของสมาชิกจำนวนมาก สหกรณ์หนึ่งๆ อาจมีเงินหมุนเวียนในสหกรณ์มูลค่าถึงพันล้านบาทขึ้นไป และประเทศไทยมีสหกรณ์จำนวนมาก ซึ่งทำให้สหกรณ์แม้จะเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์เน้นการออมและช่วยเหลือสมาชิก แต่ผลของการก่อตั้งก็ทำให้เกิดการขยายวัตถุประสงค์จากการออมอย่างพอเพียงของสมาชิกซึ่งเริ่มแรกเป็นเพียงชาวบ้านในท้องถิ่น มาเป็นการลงทุนของสมาชิกที่มีฐานะและอาจมีการขยายความเป็นสมาชิกไปถึงประชาชนที่อยู่นอกพื้นที่จำกัด ดังนั้นในปัจจุบัน สหกรณ์ถือเป็นแหล่งเงินหมุนเวียนจำนวนมาก ซึ่งยังไม่มีมีการกำกับดูแลในเรื่องการบริหารเงินอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการก่อตั้งสหกรณ์ยังคงตั้งอยู่ในแนวคิดที่ว่า สหกรณ์เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิก มากกว่าการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่า สหกรณ์เป็นแหล่งลงทุนและการแสวงหาผลกำไรขององค์กร หรือกลุ่มคนที่มีเงินทุนและอำนาจในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ในมุมมองของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สหกรณ์ เป็นสถาบันการเงินที่มีอาจถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินได้ จึงได้กำหนดให้สหกรณ์ต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงต้องมีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมด้วย ดังนั้นเพื่อให้สหกรณ์ สามารถรายงานการธุรกรรมได้อย่างถูกต้อง สำนักงานจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การรายงานธุรกรรม สำหรับ สหกรณ์ ฉบับนี้

^๑ มาตรา ๑๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

^๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎกระทรวง “กำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓(พ.ศ. ๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ .

คำนิยาม

“ลูกค้ำ” หมายถึง บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับสหกรณ์ กรณีนี้ก็คือ สมาชิกสหกรณ์ทุกประเภท ไม่ว่าความเป็นสมาชิกนั้น จะมีกำหนดระยะเวลาอันจำกัดหรือไม่ สหกรณ์อื่นมากู้ยืมหรือเปิดบัญชีกับสหกรณ์ หรือบุคคลใดๆ ที่มีการสร้างความสัมพันธ์กับสหกรณ์

“ลูกค้ำที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว” หมายถึง บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ที่มีการทำธุรกรรมกับสหกรณ์ โดยไม่มีสถานภาพความเป็นสมาชิกกับสหกรณ์ เช่น ผู้ได้ผลประโยชน์กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม กรณีมาทำธุรกรรมแทนสมาชิกโดยไม่ได้มีการมอบฉันทะหรือมอบอำนาจอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกมาซื้อสินค้า (ปุ๋ย น้ำมัน ผลิตผลของสหกรณ์) จากสหกรณ์ เป็นต้น

“ธุรกรรมที่ใช้เงินสด”^๓ หมายถึง ธุรกรรมที่สมาชิกถือเงินสดมาทำธุรกรรม ดำเนินการต่อสหกรณ์ หรือ ธุรกรรมที่ลูกค้ำได้รับเงินสดจากสหกรณ์อันเป็นผลจากการดำเนินกิจกรรมที่เกิดมูลค่าต่างๆ อาทิ การนำเงินสดมาซื้อหุ้นสหกรณ์ การรับเงินสดอันเป็นเงินปันผลจากการถือหุ้น การรับเงินกู้ยืมจากสหกรณ์ เป็นต้น

“ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องทรัพย์สิน”^๔ หมายถึง ธุรกรรมที่ลูกค้ำดำเนินการกับสหกรณ์ โดยมีการนำอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่า เป็นวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมนั้นๆ ซึ่งหากปราศจากทรัพย์สินดังกล่าว ธุรกรรมที่ลูกค้ำประสงค์จะดำเนินการกับสหกรณ์ ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้

“ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”^๕ หมายถึง ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑ หลักการในการพิจารณา “ธุรกรรมที่ต้องรายงาน”

สหกรณ์ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

“สหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ใ้กู้ ให้สินเชื่อ รับจํานอง จํานําทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด”

สหกรณ์ที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต่อสำนักงานตามมาตรา ๑๓

ธุรกรรมที่สหกรณ์มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงานฯ หมายถึงธุรกรรมที่มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ก. ธุรกรรมของลูกค้ำ กล่าวคือ เป็นธุรกรรมที่ลูกค้ำประสงค์ที่จะดำเนินการ เพื่อประโยชน์ของลูกค้ำโดยตรง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันการเงิน หรือการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน

^๓ เป็นธุรกรรมประเภทที่มีการกำหนดวงเงินในการรายงาน

^๔ เป็นธุรกรรมประเภทที่มีการกำหนดวงเงินในการรายงาน

^๕ เป็นธุรกรรมที่ไม่จำกัดวงเงินและประเภทในการรายงาน

ข. ธุรกรรมที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การยกเว้น ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ กล่าวคือ เป็นธุรกรรมที่ไม่อยู่ในกลุ่ม “ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน” ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ หากธุรกรรมที่เกิดขึ้น ตรงกับหลักเกณฑ์ทั้งสองประการข้างต้น สหกรณ์จะต้องรายงานธุรกรรมดังกล่าวตามวงเงินหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๒ ประเภทธุรกรรมที่ต้องรายงาน

ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีการแบ่งประเภทธุรกรรมออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ธุรกรรมที่ใช้เงินสด ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับการทำให้ธุรกรรมระหว่างสหกรณ์กับลูกค้าซึ่งได้แก่ สมาชิกทุกประเภท รวมถึง ผู้ที่ไม่ใช่สมาชิก แต่มีการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวกับสหกรณ์ อาจพิจารณาลักษณะของธุรกรรมแต่ละประเภทได้ดังนี้

(๑) ธุรกรรมที่ใช้เงินสด อาจได้แก่ การที่ลูกค้าถือเงินสดมาชำระค่าหุ้น มาฝากเข้าบัญชีออมเงินที่ตนเปิดไว้กับสหกรณ์ มาชำระหนี้เงินกู้ยืม โฉนดธนบัตรจ่ายหรือจำนำ หรือในทางกลับกัน ลูกค้าเป็นฝ่ายมารับเงินสดจากสหกรณ์ อาจเป็นเงินที่สหกรณ์อนุมัติปล่อยกู้ เงินปันผล หรือเงินที่ลูกค้าขอถอนจากบัญชีการออม เงินค่าหุ้นที่ลูกค้ามาขายคืน เป็นต้น

(๒) ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาจได้แก่ การทำนิติกรรมสัญญา ที่มีทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์ (เช่น ที่ดิน อาคาร บ้าน) หรือสังหาริมทรัพย์ (เฉพาะ เรือ รถ เครื่องจักรกลที่มีการจดทะเบียน) เป็นหลักประกันในการกู้ยืม รวมถึงการโฉนดธนบัตรดังกล่าว หรือการปลดหนี้เหนือทรัพย์สินดังกล่าว หรือการทำนิติกรรมสัญญาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนมือของทรัพย์สิน หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือการทำธุรกรรมใดๆที่ทำให้ทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง

(๓) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ได้แก่

(๓-๑) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น การทำธุรกรรมที่มีเจตนาแยกยอด รายละเอียดตามภาคผนวก

(๓-๒) ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๓-๓) ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายามกระทำความธุรกรรมดังกล่าวด้วย

คำอธิบาย “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”^๖

กรณีที่สหกรณ์พิจารณาอนุมัติสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า หรือรับทำธุรกรรมกับลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว หากสหกรณ์พบเหตุดังต่อไปนี้ สหกรณ์จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบหรือสืบสวนเบื้องต้น เมื่อลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว แจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมหรือได้ทำธุรกรรมที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

^๖ ข้อ ข. เป็นการนำเสนอเพื่อขยายความเข้าใจใน คำนิยาม “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓.

- ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น กรณีที่พนักงานใช้ดุลยพินิจพิจารณาได้ว่า ลูกค้าเจตนาแจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมในวงเงินที่ใกล้เคียงกับวงเงินที่กฎหมายกำหนด เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้สหกรณ์ต้องรายงานธุรกรรมของตน หรือการแอบอ้างเป็นผู้อื่นเพื่อมาทำธุรกรรมกับสหกรณ์ เป็นต้น

- ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน เช่น กรณีที่ลูกค้าแจ้งความประสงค์ขอทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่อยู่ในรายชื่อผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือลูกค้าเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานรายชื่อผู้ที่กระทำความผิดหรือมีประวัติกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือลูกค้าที่มีคำสั่งยึดอายัดจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน

- ธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน เช่น ธุรกรรมที่สหกรณ์ใช้ดุลยพินิจแล้วเห็นว่า เป็นธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน

ข้อ ๓. ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน^๗

ข้อ ก. ธุรกรรมที่กระทำโดยบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับยกเว้น กล่าวคือ ธุรกรรมที่ลูกค้าได้แก่บุคคลหรือองค์กรต่อไปนี้ เป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องรายงาน

ก-๑ พระมหากษัตริย์ พระบรมราชินีนาถ พระรัชทายาท หรือพระบรมวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไปจนถึงชั้นเจ้าฟ้า

ก-๒ รัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ก-๓ มูลนิธิ ดังต่อไปนี้

- มูลนิธิชัยพัฒนา
- มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
- มูลนิธิสายใจไทย

ข้อ ข. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ (การครอบครองปรปักษ์) หรือมาตรา ๑๔๐๑ (การระจำยอม) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ค. ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท อสังหาริมทรัพย์อื่น ที่ไม่ใช่ เรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือรถยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพ ยานพาหนะ เครื่องมือหรือเครื่องจักรกล และธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น เชื้อ คริปโต ตัวแลกเปลี่ยน ตัวสัญญาใช้เงิน และตราสารทางการเงิน

หมายเหตุ: ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน หมายถึง ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานในประเภท ธุรกรรมเงินสด ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาได้ ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกรรมเงินสดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เท่านั้น แต่ไม่รวมถึง

^๗ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดังนั้น สหกรณ์ยังคงมีหน้าที่รายงาน “ธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน” หากพบว่า ธุรกรรมดังกล่าวเป็น “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย”

ข้อ ๔ แบบรายงานและวิธีส่งรายงานธุรกรรม^๔

ตาราง : ผู้จัดทำรายงานธุรกรรม

แบบรายงาน	ระยะเวลาส่งรายงาน	ผู้รอกแบบรายงาน	ผู้ส่งรายงาน
ปง ๑-๐๑	ภายใน ๗ วันนับแต่วันถัดจากวันที่ ๑๕ และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรม	เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ โดยให้ผู้บันทึกข้อเท็จจริงลงลายมือชื่อ และเขียนชื่อและนามสกุลด้วยลายมือบรรจงกำกับไว้	สหกรณ์ที่รับทำธุรกรรม
ปง ๑-๐๒	ภายใน ๗ วันนับแต่วันถัดจากวันที่ ๑๕ และวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการทำธุรกรรม	พร้อมกับระบุวัน เดือน ปี ที่บันทึกข้อเท็จจริงไว้ด้านบนขวาของช่อง แบบฟอร์ม	
ปง ๑-๐๓	ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย		

ตาราง : จำนวนเงินสด มูลค่าธุรกรรมและแบบรายงานธุรกรรม^๕

ประเภทธุรกรรม	จำนวนเงินสด/มูลค่าธุรกรรม	แบบรายงาน
ธุรกรรมที่ใช้เงินสด	ธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป	ปง ๑-๐๑
ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน (เฉพาะอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์พิเศษ เช่น ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องจักรกล และสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ไม่ได้รับยกเว้นตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕)	ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป (ไม่ต้องพิจารณาถึงมูลค่าของการทำธุรกรรม) ^{๑๐}	ปง ๑-๐๒
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	ไม่จำกัดจำนวนครั้ง จำนวนเงินสด หรือมูลค่าธุรกรรม	ปง ๑-๐๓

วิธีส่งรายงานธุรกรรม และระยะเวลาในการส่งรายงานธุรกรรม

(๑) วิธีการส่งรายงานธุรกรรมต่อสำนักงาน

สหกรณ์ สามารถส่งรายงานธุรกรรมทุกประเภทได้ โดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

ก. ยื่นรายงานธุรกรรมต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงาน โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน

ข. ส่งรายงานธุรกรรมตามแบบรายงานทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยมีหลักฐานการส่งที่ชัดเจน หรือส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือไปรษณีย์เอกชน ซึ่งสามารถตรวจสอบผู้รับปลายทางได้

^๔ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๕ ตามกฎกระทรวงกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๙.

^{๑๐} มูลค่าที่สูงที่สุดโดยพิจารณาจากราคาประเมินของสำนักงานที่ดินหรือของสหกรณ์ หรือราคาซื้อขาย อย่างไม่อย่างหนึ่ง

ค. ส่งรายงานธุรกรรมเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กำกับและส่งด้วยวิธีที่สำนักงานประกาศกำหนด

ข้อ ๕. ระยะเวลาและขั้นตอนการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ก. ระยะเวลาในการรายงาน

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๒ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า เมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๓) ให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**

“**วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งคือวันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (ผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสถาบันการเงิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ วรรคสอง^{๑๑} รวมตลอดถึงบุคคลผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสถาบันการเงินด้วย)

สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจกับผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๑๓ (๓) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบเหตุอันควรสงสัยเอง

กล่าวคือ เมื่อมีการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินและพบว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ให้สถาบันการเงินรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ปง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**

“**วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ปง.

๒) การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจาก สำนักงาน ปง. สำนักงานตำรวจ หรือสถานีตำรวจ สถาบันการเงินสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณา โดยอาจตรวจสอบการทำธุรกรรมของลูกค้า รายที่มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นย้อนหลังนับตั้งแต่วันที่รับคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยใช้กระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงเหตุอันควรสงสัยในการทำธุรกรรม

^{๑๑} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๗๐ วรรคสอง “ความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล”

ของลูกค้ารวมตลอดถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลูกค้าที่เกิดขึ้นก่อนได้รับคำสั่ง ยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากสำนักงาน ป.ป.ง. หากพบว่าการทำธุรกรรมใดก่อนนั้นหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องมีเหตุอันควรสงสัย ให้สถาบันการเงินพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งก็คือวันที่ผู้บริหารระดับสูงได้ตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังสำนักงาน ป.ป.ง.

๒.๒) กรณีได้รับแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส ให้สถาบันการเงินพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยการส่งแบบรายงานไปยังสำนักงาน ป.ป.ง. **ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุอันควรสงสัย**

“วันที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายถึง วันที่สถาบันการเงินทราบถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำหรับกรณีนี้ วันที่สถาบันการเงินทราบ หมายถึง วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น การเริ่มนับระยะเวลา ๗ วัน ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ การตรวจสอบ วินิจฉัยและอนุมัติควรต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและทำความเข้าใจเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาอนุมัติการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ทั้งนี้ไม่ควรเกิน ๗ วัน)

ข. ขั้นตอนการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

สหกรณ์ มีหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมทั้งหมดของลูกค้าแต่ละราย เพื่อพิจารณาว่า ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง หรือแต่ละกลุ่มธุรกรรมของลูกค้า มีความผิดปกติอันจะเข้าข่ายเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ซึ่งต้องรายงานต่อสำนักงานหรือไม่ โดยกระบวนการในการตรวจสอบธุรกรรมจนถึงการส่งรายงานต่อสำนักงาน ควรกำหนดเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับบทบัญญัติในกฎกระทรวงว่าด้วยการบริหารความเสี่ยงและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ เมื่อมีการตรวจพบพฤติกรรมในการทำธุรกรรมที่ผิดปกติของลูกค้ารายหนึ่งรายใด

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของลูกค้า ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมครั้งอื่นๆของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับธุรกรรมที่พบว่าผิดปกติ (ในกรณีที่ตรวจสอบได้)

ขั้นตอนที่ ๓ รายงานผลการตรวจสอบและผลการวิเคราะห์ให้แก่ผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารที่มีอำนาจในการตรวจสอบธุรกรรมที่อาจมีเหตุอันควรสงสัยของลูกค้า

ขั้นตอนที่ ๔ กรณีที่เห็นควรรายงานต่อสำนักงาน ผู้บริหารหรือคณะกรรมการบริหารที่มีอำนาจดังกล่าว ลงนามอนุมัติเพื่อส่งรายงานธุรกรรมของลูกค้า เป็น ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ข้อ ๗. การเก็บรักษาข้อมูลการรายงานธุรกรรม

ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมต้องเก็บรักษา สำเนารายงานธุรกรรม (กรณีรายงานด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ หรืออื่น ฌ สำนักงาน) ที่ได้รายงานต่อสำนักงาน หรือเก็บรายงานธุรกรรมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (กรณีรายงานโดยส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์) ไว้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปีนับแต่วันที่ลูกค้าทำธุรกรรม

ทั้งนี้เนื่องจากในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า จำเป็นต้องใช้ข้อมูลการรายงานธุรกรรม มาใช้ในกระบวนการดังกล่าวด้วย จึงแนะนำให้เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เท่ากับการเก็บข้อมูลของการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

ภาคผนวก

คำถามเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมการใช้เงินสดที่พบบ่อยของสหกรณ์

๑. สหกรณ์ต้องรายงานเฉพาะธุรกรรมที่สมาชิกนำเงินสดที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์มาทำธุรกรรม เช่น การฝาก การถอน ชื้อหุ้น ชำระหนี้ หรือสหกรณ์ส่งมอบเงินกู้ให้แก่สมาชิก ที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่รวมถึงการทำธุรกรรมการโอนผ่านธนาคาร หรือการใช้เช็คในการฝาก/ถอน หรือสหกรณ์ส่งมอบเงินให้สมาชิก เป็นเช็ค

๒. การโอนมูลค่าเงินระหว่างบัญชีเงินฝากของสมาชิกที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ต้องถือว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด เนื่องจากตามหลักแล้วเป็นการถอนเงินสดจากบัญชีหนึ่งไปฝากในอีกบัญชีหนึ่ง เพราะสหกรณ์ไม่มีผลิตภัณฑ์การโอนเงิน ซึ่งผู้ให้บริการต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นธุรกรรมนี้จึงต้องรายงานเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการของบัญชีของสมาชิกเพียงรายเดียวที่โอนมูลค่าเงินระหว่างบัญชีของตนเอง หรือการโอนเงินกู้ของสหกรณ์เข้าบัญชีของสมาชิก เช่นนี้ไม่ต้องรายงาน

๓. การส่งมอบเงินกู้ที่เป็นเงินสดหากมีการหักกลบหนี้ก่อนส่งมอบเงินกู้ให้ใช้มูลค่าเงินสดที่จะส่งมอบให้แก่สมาชิกที่เป็นยอดหลังจากหักกลบหนี้แล้ว มาพิจารณา หากยอดที่ส่งมอบหลังหักกลบหนี้แล้วยังมีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ค่อยรายงานมาอย่างสำนักงาน

ตัวอย่างในการพิจารณาการรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

๑ กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหนึ่งตัวทรัพย์สิน ให้รายงานเมื่อ ทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าตั้งแต่ ห้าล้านบาทขึ้นไป อาทิ กรณีที่มีการจดจำนองที่ดินหลายแปลง และแต่ละแปลงมีมูลค่าตั้งแต่ ๕ ล้านบาทขึ้นไปทั้งสิ้น สหกรณ์ก็สามารถรายงานรวมกันใน ๑ ฉบับ

๒ กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหลายตัวทรัพย์สินร่วมกัน ให้รายงานเมื่อ ทรัพย์สินทุกตัวทรัพย์สิน มีมูลค่ารวมกัน ตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อาทิ กรณีที่มีการจดจำนองที่ดินหลายแปลง แต่ละแปลงมีมูลค่าต่ำกว่าห้าล้านบาท แต่เมื่อรวมกันแล้ว มีมูลค่ารวมทั้งสิ้นห้าล้านบาทขึ้นไป สหกรณ์มีหน้าที่ต้องรายงานต่อสำนักงาน โดยรายงานรวมกันใน ๑ ฉบับ

๓ กรณีธุรกรรมหนึ่ง เกี่ยวข้องกับที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างในอนาคต ให้พิจารณารายงานเฉพาะ กรณีที่ดินเปล่า (ไม่รวมมูลค่าสิ่งปลูกสร้างในอนาคต) มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

๔ กรณีธุรกรรมหนึ่ง เป็นการเพิ่มวงเงินในการกู้ยืม ซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินค้ำประกัน ซึ่งได้เคยรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ในสัญญากู้ยืมฉบับแรก(ก่อนเพิ่มวงเงิน)มาแล้ว ไม่ต้องรายงานอีก เนื่องจากสำนักงาน พิจารณาถึงมูลค่าทรัพย์สินเป็นหลัก มิใช่มูลค่าการกู้ยืมในสัญญา

๕ กรณีธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินหนึ่ง สหกรณ์เคยรายงานต่อสำนักงานแล้ว ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงสิทธิในทรัพย์สิน (เปลี่ยนชื่อเจ้าของทรัพย์สิน) สหกรณ์ต้องรายงานต่อสำนักงาน แต่หากเป็นการเปลี่ยนชื่อผู้กู้ยืมในสัญญา ซึ่งมีได้กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สิน สหกรณ์ไม่ต้องรายงาน)

๖ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป โดยสหกรณ์สลักหลังมอบให้ลูกค้าไปดำเนินการโอนที่สำนักงานที่ดินเอง โดยไม่มีเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไปด้วย สหกรณ์ยังคงมีหน้าที่รายงานธุรกรรมดังกล่าวอยู่

๗ กรณีธุรกรรมการไถ่ถอนหลักประกันอันเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป เนื่องจากมีการปิดบัญชีชำระหนี้ สหกรณ์ต้องรายงานต่อสำนักงาน

๘ กรณีที่เป็นธุรกรรมการจำนองที่ดินจำนวนหลายแปลง และมีการไถ่ถอนแต่ละแปลงไม่พร้อมกันในคราวเดียว ให้สหกรณ์รายงานธุรกรรม เมื่อการไถ่ถอนแต่ละครั้ง เป็นการไถ่ถอนทรัพย์สินที่มีมูลค่าถึงห้าล้านบาทขึ้นไป

๙ กรณีที่มีธุรกรรมเกี่ยวกับการไถ่ถอนจำนอง และสหกรณ์มีการสลักหลังไถ่ถอนจำนองไว้ แม้ลูกค้าจะมารับโฉนดหรือเอกสารสิทธิ์คืนในภายหลัง ก็ให้ถือว่า วันที่สหกรณ์สลักหลังไถ่ถอน เป็นวันที่ทำธุรกรรม เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิเหนือทรัพย์สินตามกฎหมายเกิดขึ้นในวันที่สหกรณ์สลักหลังปลดจำนอง

อย่างไรก็ดี สำหรับธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภท การโอนเงินหรือการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นธุรกรรมที่สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์ หรือสถาบันการเงินประเภทที่เป็นผู้ให้บริการในเครือข่ายบาทเน็ต เครือข่ายบัตรเครดิต เครือข่ายการส่งมูลค่าเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และ ผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสหกรณ์มีได้อยู่ในขอบเขตดังกล่าว จึงไม่มีหน้าที่รายงานธุรกรรมที่เกี่ยวกับการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

สหกรณ์ มีหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย เมื่อพบว่า ลูกค้ามีการทำธุรกรรมหรือขอทำธุรกรรมที่มีความผิดปกติไปจาก แนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์

พฤติกรรมที่สหกรณ์ อาจพิจารณาตรวจสอบ เพื่อรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ได้แก่

๑. กรณีที่สมาชิกขอซื้อหุ้นสหกรณ์จำนวนมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับฐานะของสมาชิก
๒. กรณีที่สมาชิก มีการฝากเงิน (ไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือโอนเงินจากสถาบันการเงินหรือเช็ค) จำนวนมาก ซึ่งไม่แจ้งที่มาของเงิน หรือแจ้งที่มาอย่างไม่สมเหตุสมผล หรือไม่สอดคล้องกับฐานะของสมาชิก
๓. กรณีที่สมาชิก ขอสินเชื่อ หรือจำนอง จำนำ ทรัพย์สินในมูลค่าสูง และสามารถนำเงินมาไถ่ถอนหรือชำระหนี้คืนได้ทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ ในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งพิจารณาได้ว่า ไม่สอดคล้องกับรายได้หรือฐานะของสมาชิก

๔. กรณีที่สหกรณ์มีการเปิดขายตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารระดมทุนอื่นๆ เพื่อการระดมทุน และลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวรายหนึ่งรายใด ซื้อตราสารดังกล่าวในมูลค่าสูงผิดปกติ และหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะหรือรายได้ หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม

๕. กรณีที่สหกรณ์ ตรวจสอบพบว่า ลูกค้ามีความเกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือการกระทำความผิดที่หน่วยงานของรัฐแจ้งรายชื่อไว้ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน